

Major děl. Konstantin K a p n i n:

Dopravní prostředky patračů jízdního dělostřelectva.

V DR. čís. 11/1936 navrhuje škpt. děl. Leo Hever, aby pro zvýšení dopravní rychlosti byla zavedena kola pro velitele baterie, pro ordonanční poddůstojníky a pro dva patrače. Považuji za nutné trochu podrobněji rozebrat důvody, uvedené v prospěch tohoto návrhu.

Autor tvrdí, že po dobu pěti let sleduje otázku smíšených pátracích hlídek (asi $\frac{1}{2}$ na kolech, $\frac{1}{2}$ koňmo), a že jen 30% našich cest může činit obtíže pro jízdu na kole. Autorovo přesvědčení o stavu cest, založené hlavně na zkušenostech ze závěrečných a jiných cvičení, prováděných zpravidla v teplém ročním období, nemůže být nezvratným důkazem pro všechny jízdní dělostřelce. Především proto, že v tomto období veškeré cesty jsou mnohem lepší než na podzim a v zimních měsících, kdy jízda na kole je mnohdy utrpením i na silnicích pro velké bláto, hluboký sníh nebo náledí, nemluvě ani o cestách polních, lesních a horských, kde často podobná jízda je zhora nemožná.

Ačkoliv autor sám říká, že jízda na kole po cestách rozmoklých a blátivých je velmi obtížná, přivírá vědomě oči na tuto zlou skutečnost a uklidňuje sám sebe tím, že „takovým cestám se i s děly co možná vyhýbáme“.

Autor zde zcela zapomíná, že na př. při počátečních operacích na hranicích státu, a to zpravidla v našem horském terénu, bude jízdní dělostřelectvo odkázáno skoro výhradně na cesty horší, za počasí jakéhokoliv; jinak toto dělostřelectvo nebude s to členit se do šířky, nýbrž bude bezúčelně nahromaděno podél dobrých silnic do hloubky.

Dále autor zapomíná na bombardovací a bitevní letectvo, které stráží, jak ukazuje na př. válka ve Španělsku, především silnice, a způsobuje všem proudům na nich ztráty někdy přímo zdrcující.

Jsem proto mínění zcela opačného, než autor, a tvrdím, že jízdní dělostřelectvo nesmí nyní lpět na silnicích a vyhýbat se proto cestám polním, lesním a horským, t. j. všeobecně horším, nýbrž musí využívat právě těchto cest co nejvíce již v míru, abychom nebyli zbytečně překvapeni v prvních bojích velkými ztrátami jízdního dělostřelectva právě na silnicích. Pak se ovšem bude velitel baterie a jeho průzkum pohybovat ponejvíce na cestách horších a v terénu. Co počnou patrači-cyklisté v tomto případě? Zůstanou bezúčelně zpět! Z toho, co bylo uvedeno, vyplývá, že příznivý názor autorův na kolo je založen na předpokladech pro naši činnost ve válce nejvýhodnějších, což ve skutečnosti může vést k hořkému zklamání.

Avšak zcela správný je všeobecný názor autorův, že každý velitel musí mít dopravní prostředek o stupeň rychlejší, nežli jednotka, které velí. Jenže k uskutečnění této zásady musíme jít velmi radikálně. Bude skutečně výhodné, jestliže každý velitel baterie (ovšem i velitel oddílu) bude mít k dispozici kromě osobního koně ještě motocykl s vozíkem, a kromě toho 1—2 motocykly-solo pro ordonanční poddůstojníky, nikoliv však pro patrače.

Toto řešení zajistí pak skutečně větší pohotovost jízdní baterie a její styk a spojení s pěchotou a různými veliteli (oddílu, skupiny a j.), neboť motocyklista má možnost provést bez značné ztráty času i větší zájízdku, aby se vyhnul špatné cestě, což si zpravidla nemůže dovolit cyklista.

Nemůže-li se motocykl pohybovat za baterií pro špatnou cestu, zůstane z rozkazu velitele baterie na nejbližším uzlu cest, k němuž velitel baterie udržuje spojení koňmo a od něhož obstarává motocykl další spojení do šířky nebo do hloubky podle skutečné potřeby.

Konečně nezapomínejme na důležitost včasné domluvy dělostřelce s pěšákem, která bude značně usnadněna přidělením motocyklů s vozíkem velitelům jízdních baterií a oddílů.

Musí však býti dbáno, aby baterie a oddíly byly zásadně vedeny svými veliteli koňmo, jinak rychle fyzicky zpohodlnější a neradi budou vést své jednotky po horších cestách, čímž jim někdy nevědomky způsobí větší ztráty od nepřátelského letectva vzhledem k nahromadění jednotek na silnici.

Každá věc má svůj rub a líc! Toto obecné poznání nutí dělostřelce k zvláštní opatrnosti při zavádění každého nového prostředku.

Drobné zkušenosti z války.

Skpt. děl. Vsevolod Milodanovič:

Dva boje

I.

V noci na 28. VII. 1917 na ústupu od Kolomey předjela moje baterie (2./32.), přidělená 165. pěší divisi, pěchotu této divise a zaujala palebné postavení na východním okraji Zalucze (viz náčrt). Pěchota dorazila teprve večer a obsadila předem vybudované zákopy, které se táhly podél silnice Sniatyn-Zalucze a dále na jih.

29. VII. přišly odjinud 1., 2., 3. a 7. baterie 11. děl. brigády a kavkazská horská (4./51.?), z nichž 1./11. se umístila vedle mne, ostatní na jižním břehu Czeremosze (pokud si pamatuji). Všechny 6 baterií utvořilo skupinu dělostřelectva 165. p. divise pod velením velitele I./11. děl. oddílu plk. Mackeviče. SV. divise a děl. skupiny bylo ve Waszkouci.

165. divisi připadl špatný los: Sousedé na severu a jihu měli velmi dobrou obrannou postavení, avšak tato divise, určená k přehrazení údolí obou řek, Prutu a Czeremosze, se octla v jámě a v nejdůležitějším směru, mezi železnicí a Czeremoszem, dokonce na odvráceném svahu. Byla dále celá ponořena do vysokého obilí, takže neviděla před sebe ani na 50 kroků, a mimo to byla rozřizována Czeremoszem s vesnicemi a množstvím stromů podél toku, nepřekonatelnou to překážkou pro pozorování a velmi značnou pro spojení.

Situace dělostřelectva nebyla o mnoho lepší. Z pozorovatelů 2./32. a 1./11. baterie bylo možno jakžtakž ovládat zrakem prostor severně od železnice, tedy úsek naprosto podřadný, avšak ve směru trig. 300 byla vyhlídka jen k nejbližšímu kukuřičnému nebo pšeničnému poli. Nicméně byly to nejlepší pozorovatelné ze všech možných, neboť s jiných míst nebylo vidět ani tolik, nýbrž jen kukuřici. Vesnice Zalucze byla také předmětem pesimistických úvah, neboť poskytovala nepříteli možnost nepozorovaného pronikání až k palebným postavením baterií. Tato eventualita nemohla být přehlížena dělostřelci, poněvadž pěchota 165. divise byla velmi nespolehlivá a nakloněná k „prohlubování revoluce“, jak se tomu odborně říkalo.

29. VII. večer se začaly objevovat přední nepřátelské prvky. Rozhodl jsem se proto provést zastřílení na různé body, zároveň použít této střelby k nácviku nej-